

WĘDRÓWKA
KU MĄDROŚCI

ANNA
KUZIOMKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania filozofii dla III etapu edukacyjnego. Poziom podstawowy

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – prof. Radosław Cezary Gwizdon
dr Jan Łukasiuk
Jadwiga Iwanowska
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć

Filozofia w działaniu.

Klasa/czas trwania lekcji

klasa I

Kształtowane kompetencje kluczowe: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, kompetencje cyfrowe, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się, obywatelskie, w zakresie przedsiębiorczości, świadomości i ekspresji kulturalnej.

Cele operacyjne

- wrażliwość moralna, intelektualna i ciekawość poznawcza,
- identyfikowanie różnych problemów, stanowisk i nurtów filozoficznych na przykładach pytań i twierdzeń wielkich filozofów starożytnych,
- formułowanie własnego stanowiska i jego argumentacja,
- prowadzenie dialogu,
- świadomość istnienia wielu uzasadnionych rozwiązań danego problemu,
- umiejętność pracy w zespole i budowanie relacji interpersonalnych w grupie.

Metody/Techniki/Formy pracy: metoda projektu, praca zespołowa, prezentacja typu TED.

Środki dydaktyczne: zapewnienie odpowiedniej sali i sprzętu do prezentacji.

Opis przebiegu zajęć

1. Spotkanie organizacyjne (pierwsze spotkanie w II semestrze):

- a) Metody pracy: Praca o charakterze zespołowym, polegająca na opracowaniu wybranego tematu w ciekawy bądź niekonwencjonalny sposób. Zespoły uczniów otrzymają zbiór tekstów oraz bibliografii dzieł literatury, na podstawie których opracują wybrany temat. Efekty pracy zespołowej zostaną zaprezentowane w formie wystąpienia na forum klasy lub szkoły. Uczniowie mają do wyboru przygotowanie: prezentacji typu TED, filmu w oparciu o wywiad, debaty lub inną formę (poza referatem).
- b) Sposoby oceniania pracy: Wszyscy uczestnicy prezentującego zespołu otrzymają ocenę, na którą składa się ocena nauczyciela, ocena innych uczestników projektu oraz samoocena.
- c) Podział na grupy projektowe: uczniowie dokonują podziału na grupy 4-6-osobowe.
- d) Wybór tematu: Uczniowie wybierają problem do opracowania spośród zagadnień zaproponowanych przez nauczyciela. Przygotowanie projektów

(wystąpień) odbywa się w oparciu o fragmenty tekstów wskazanych przez nauczyciela, filmy, książki lub wydarzenia komentowane w mediach. Wybrane zagadnienia wymagają od uczniów rozwinięcia, samodzielnego opracowania i wyrażenia własnego stanowiska. Uczniowie otrzymują również sugestie bibliograficzne.

e) Propozycje tematów:

- „Czym jest czas?” (poglądy Anaksymandra, Heraklita, Parmenidesa i Zenona z Elei, Platona, św. Augustyna),
- „Czy możemy być pewni, że świat istnieje?” (Parmenides, Platon, Arystoteles),
- „Gdzie jest dusza?” (Demokryt, pitagorejczycy, Platon, Arystoteles, św. Augustyn),
- „Czy rzeczy, które uznajemy za rzeczywiste, są takimi naprawdę?” (Platon – alegoria jaskini, Filmy: A. i L. Wachowscy Matrix; Ron Howartd Piękny umysł),
- „Czy istnieją uniwersalne zasady moralne? Jak postępować wobec innych ludzi?” (Teksty źródłowe: Platon – alegoria jaskini, Obrona Sokratesa Platon, Arystoteles – złoty środek. Św. Augustyn).

3. Praca nad projektem: Indywidualne czytanie i analizowanie proponowanych tekstów źródłowych oraz rozmowy na temat obejrzanych filmów. Wybór formy prezentacji najbardziej adekwatnej, atrakcyjnej i zrozumiałej w przekazie dla odbiorców.
4. Konsultacje w formie wsparcia dla grup uczniów, udzielanie wskazówek i porad, prowadzenie dyskusji, również poprzez utworzoną w tym celu grupę na portalu społecznościowym.
5. Grupa sama decyduje o formie zaprezentowania projektów. Ma do wyboru: formę multimedialną lub TED, prezentację w programie PowerPoint lub Prezi, film w oparciu o wywiad lub debatę itp. Na przygotowanie wystąpienia grupa ma miesiąc.
6. Dyskusja. Prezentacje zespołu projektowego kończą się dyskusją, w której biorą udział wszyscy uczniowie. Podczas takiej dyskusji nauczyciel powinien być moderatorem, zachęcającym do wypowiedzania własnych opinii.
7. Ocena. Dyskusja kończy się sformułowaniem oceny projektu, na którą składa się ocena nauczyciela, innych uczestników zadania oraz samoocena.

Komentarz metodyczny

Jeżeli w klasie są uczniowie z SPE, należy zwrócić uwagę na wspieranie i dostosowanie wymagań do indywidualnych zaleceń i możliwości edukacyjnych takich uczniów. Podczas tworzenia zespołów projektowych należy zwrócić uwagę na sposób dobierania się uczniów, wyrównanie szans każdej z grup, wsparcie dzieci o niższym

potencjale edukacyjnym. Istotne jest zapewnienie każdemu z uczniów szansy na swobodne budowanie wypowiedzi, dostosowanie otoczenia, wykluczenie czynnika rozpraszającego oraz likwidowanie barier i uprzedzeń.